

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNI ZAKONA O REGULISANJU JAVNOG DUGA REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU NEISPLAĆENE DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA POLOŽENE KOD BANAKA ČIJE JE SEDIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE I NJIHOVIM FILIJALAMA NA TERITORIJAMA BIVŠIH REPUBLIKA SFRJ

Član 1.

U Zakonu o regulisanju javnog duga Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje građana položene kod banaka čije je sedište na teritoriji Republike Srbije i njihovim filijalama na teritorijama bivših republika SFRJ („Službeni glasnik RS”, br. 108/16 i 113/17), u članu 5. reči: „deset jednakih polugodišnjih rata” zamenjuju se rečima: „osam jednakih polugodišnjih rata” i reči: „31. avgusta i 28. februara, počev od 31. avgusta 2019. godine i zaključno sa 29. februarom 2024. godine” zamenjuju se rečima: „28. februara i 31. avgusta, počev od 28. februara 2020. godine i zaključno sa 31. avgustom 2023. godine”.

Član 2.

U članu 14. dodaje se stav 3, koji glasi:

„U slučaju da je postupak stečaja ili likvidacije nad bankom kod koje je položena devizna štednja okončan, na zahtev Uprave, Agencija za osiguranje depozita dostavlja raspoložive podatke o deviznim štednim ulozima kod ovih banaka, na osnovu dokumentacije iz Centralne arhive Agencije.”.

Član 3.

U članu 16. stav 1. menja se i glasi:

„O utvrđivanju prava na isplatu devizne štednje Uprava odlučuje najkasnije do 23. decembra 2019. godine.”.

Član 4.

U članu 17. stav 3. reči: „stava 1.” zamenjuju se rečima: „stava 2.”.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije, kojom je propisano da Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje bankarski i devizni sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom vrše se izmene i dopuna Zakona o regulisanju javnog duga Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje građana položene kod banaka čije je sedište na teritoriji Republike Srbije i njihovim filijalama na teritorijama bivših republika SFRJ („Službeni glasnik RS”, br 108/16 i 113/17 - u daljem tekstu: Zakon) koji je donet u izvršavanju obaveza Republike Srbije u skladu sa presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Ališić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije, Slovenije i Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije. Izmenama Zakona produžava se rok za odlučivanje Uprave za javni dug po prijavama potraživanja, smanjuje se broj polugodišnjih rata sa deset na osam i pomera početak isplate za šest meseci.

Pomeranje rokova je posledica nemogućnost da štediše pribave dokumentaciju od nadležnih institucija u bivšim republikama do 23. juna 2019. godine i steknu pravo na isplatu stare devizne štednje. Na većinu pristiglih prijava, Ministarstvo finansija - Uprava za javni dug je od štediša zatražila dopunu dokumentacije koja neblagovremeno stiže i skraćuje rok Upravi za javni dug da procesuiru predmet i utvrdi stanje duga.

U procesu verifikacije devizne štednje, Ministarstvo finansija i Uprava za javni dug su se susreli sa brojnim problemima, vezanim za pribavljanje potrebnih dokaza propisanih Zakonom i pravilno utvrđenje stanja stvari. Najveći problem je vezan za izdavanje potvrda nadležnih organa bivših republika SFRJ o tome da devizni štediša nije ostvario svoja prava po osnovu devizne štednje, budući da su u nekim od bivših republika SFRJ štediše mogle da ostvare svoje prava po osnovu devizne štednje. Sa izdavanjem pomenutih potvrda Republika Hrvatska je započela tek u decembru 2018. godine. U Federaciji BiH su nadležni organi u proteklom periodu izdavali pomenute potvrde, međutim kako je Uprava za javni dug kontrolom dokumentacije utvrdila da iste nisu validne, jer ne sadrže podatke koji su relevantni za postupanje u skladu sa Zakonom, tek u aprilu 2019. godine je sa Ministarstvom finansija Federacije BiH dogovoreno da je utvrđivanje činjenice o tome da li je takva štednja delimično ili u potpunosti iskorišćena u procesu privatizacije u BiH, odnosno Federaciji BiH, moguće na osnovu Izvoda sa Jedinstvenog računa građana koji izdaje Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH. To dalje znači da se najveći broj predmeta nalazi još uvek u fazi kompletiranja dokumentacije, budući da tek sad štediše mogu da dostave svu potrebnu dokumentaciju. S obzirom da Uprava za javni dug do 23. juna 2019. godine treba da dostavi štedišama sva rešenja, a da ne raspoláže svim potrebnim podacima, procena je da je produžetak roka za šest meseci neophodan kako bi se rizik greške prilikom odlučivanja sveo na minimum i reputacioni rizik Republike Srbije zaštitio.

Imajući u vidu produženje roka za utvrđivanje prava na isplatu devizne štednje, menjaju se rokovi za naplatu obveznica, na taj način što se odlaže početak roka isplate obveznica, s tim da Republika Srbija radi efikasnosti u sprovođenju

presude Evropskog suda za ljudska prava predlaže smanjenje broja polugodišnjih rata sa deset na osam.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona menjaju se rokovi za naplatu obveznica, utvrđeni u članu 5. Zakona, i to tako što se odlaže početak roka isplate obveznica. Istovremeno se vrši smanjenje ukupnog broja polugodišnjih rata sa deset na osam rata.

Članom 2. Predloga zakona izvršena je dopuna člana 14. Zakona, kako bi se regulisalo izdavanje potvrda za banke kod kojih je položena devizna štednja, nad kojima postupak stečaja ili likvidacije okončan.

Članom 3. Predloga zakona izvršena je izmena člana 16. Zakona, tako da se propisan rok za odlučivanje Uprave za javni dug po podnetim prijavama potraživanja produžava do 23. decembra 2019. godine. Imajući u vidu obimnost i složenost dokumentacije koja se dostavlja uz prijavu i propisane rokove u postupku utvrđivanja prava na isplatu devizne štednje (rok od 30 dana koji imaju štediše za kompletiranje dokumentacije, rok od 30 dana od prijema zahteva Uprave, koji imaju banke za dostavu raspoloživih podataka o ulozima), procena je da rok odlučivanja treba produžiti kako je predloženo.

Članom 4. Predloga zakona izvršena je pravnotehnička izmena u članu 17. stav 3. Zakona, radi usaglašavanja sa postojećim stavovima (pozivanje na stav 2. ovog člana umesto na stav 1).

Članom 5. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su sredstva Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 95/18) u okviru Razdela 16 - Ministarstvo finansija, Glava 16.7 - Uprava za javni dug, Program 2201 - Upravljanje javnim dugom, funkcija 110 - Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Programska aktivnost 0005 - Administracija i upravljanje, aproprijacija ekonomska klasifikacija 423 - Usluge po ugovoru, u iznosu od 11.500.000 dinara i 426 - Materijal, u iznosu od 1.000.000 dinara.

Sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona u narednim godinama obezbeđiće se u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije i u okviru utvrđenih limita Ministarstva finansija - Uprave za javni dug.

V. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DA ZAKON STUPI NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” budući da za to postoje naročito opravdani razlozi koji se ogledaju u neophodnosti da se omogući primena propisa u najkraćem roku, posebno zbog toga što je Komitet ministara Saveta Evrope vrši nadzor nad merama koje Republika Srbija preduzima u cilju izvršenja važećeg zakona.

VI. PREGLED ODREDBA ZAKONA O REGULISANJU JAVNOG DUGA REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU NEISPLAĆENE DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA POLOŽENE KOD BANAKA ČIJE JE SEDIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

I NJIHOVIM FILIJALAMA NA TERITORIJAMA BIVŠIH REPUBLIKA SFRJ KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJE

Član 5.

Obaveze prema licima kojima se po odredbama ovog zakona prizna pravo na isplatu devizne štednje iz člana 1. ovog zakona ili njihovim naslednicima (u daljem tekstu: devizne štediše) izvršavaju se u ~~deset jednakih polugodišnjih rata OSAM JEDNAKIH POLUGODIŠNJIH RATA~~ koje dospevaju svakog ~~31. avgusta i 28. februara, počev od 31. avgusta 2019. godine i zaključno sa 29. februarom 2024. godine~~ 28. FEBRUARA I 31. AVGUSTA, POČEV OD 28. FEBRUARA 2020. GODINE I ZAKLJUČNO SA 31. AVGUSTOM 2023. GODINE.

Član 14.

U postupku utvrđivanja prava na isplatu devizne štednje Uprava, odnosno Komisija može preduzeti dodatne aktivnosti radi provere tačnosti podataka i dokumentacije koja je dostavljena uz prijavu potraživanja.

Banke kod kojih je položena devizna štednja, odnosno njihovi pravni sledbenici, kao i banke koje su u skladu s propisima preuzele poslove u vezi sa isplatom devizne štednje položene kod banaka nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, a kod kojih se vode devizni štedni ulози, u smislu ovog zakona, dužne su da, na zahtev Uprave, dostave raspoložive podatke o tim ulozima.

U SLUČAJU DA JE POSTUPAK STEČAJA ILI LIKVIDACIJE NAD BANKOM KOD KOJE JE POLOŽENA DEVIZNA ŠTEDNJA OKONČAN, NA ZAHTEV UPRAVE, AGENCIJA ZA OSIGURANJE DEPOZITA DOSTAVLJA RASPOLOŽIVE PODATKE O DEVIZNIM ŠTEDNIM ULOZIMA KOD OVIH BANAKA, NA OSNOVU DOKUMENTACIJE IZ CENTRALNE ARHIVE AGENCIJE.

Član 16.

~~O utvrđivanju prava na isplatu devizne štednje Uprava odlučuje najkasnije u roku od 120 dana od isteka roka iz člana 11. stav 1. ovog zakona.~~

O UTVRĐIVANJU PRAVA NA ISPLATU DEVIZNE ŠTEDNJE UPRAVA ODLUČUJE NAJKASNIJE DO 23. DECEMBRA 2019. GODINE

Uprava odbacuje prijavu potraživanja ako uz prijavu ili naknadno nije podneta kompletna dokumentacija, ako je prijava neblagovremena ili je prijavu podnelo neovlašćeno lice, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Uprava odbija prijavu potraživanja ako nisu ispunjeni propisani uslovi za priznavanje prava po osnovu devizne štednje propisane ovim zakonom.

Akt Uprave donet po prijavi dostavlja se deviznom štediši i državnom pravobraniocu.

Protiv akta Uprave nije dopuštena žalba, ali se može voditi upravni spor.

U ime Republike Srbije upravni spor pokreće državno pravobranilaštvo.

Na postupak utvrđivanja prava na isplatu devizne štednje shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Član 17.

Po pravosnažnosti rešenja iz člana 15. ovog zakona, Uprava će poništiti original štedne knjižice.

Na osnovu pravosnažnog rešenja iz člana 15. ovog zakona, banke kod kojih je položena devizna štednja, odnosno njihovi pravni sledbenici, kao i banke koje su u skladu s propisima preuzele poslove u vezi sa isplatom devizne štednje položene kod banaka nad kojima je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, uz prisustvo deviznog štediša ili lica koje poseduje za to overeno punomoćje deviznog štediša, i stavljanja na uvid poništene štedne knjižice, ili potvrde Uprave da je to rešenje doneto na osnovu odluke suda iz člana 13. st. 3. i 4. ovog zakona (u slučaju kad Upravi nije priložen original štedne knjižice) otvaraju za deviznog štedišu vlasnički račun hartija od vrednosti u Centralnom registru.

Istovremeno sa otvaranjem vlasničkog računa iz ~~stava 4.~~ STAVA 2. ovog člana, banke deviznom štediši otvaraju namenski devizni račun na koji se, u rokovima dospeća, prenose sredstva u visini dospеле rate.

SAMOSTALNA ODREDBA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNI

ČLAN 5.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNI
ZAKONA O REGULISANJU JAVNOG DUGA REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU
NEISPLAĆENE DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA POLOŽENE KOD BANAKA ČIJE
JE SEDIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE I NJIHOVIM FILIJALAMA NA
TERITORIJAMA BIVŠIH REPUBLIKA SFRJ**

SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada

Obrađivač: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNI ZAKONA O REGULISANJU JAVNOG DUGA REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU NEISPLAĆENE DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA POLOŽENE KOD BANAKA ČIJE JE SEDIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE I NJIHOVIM FILIJALAMA NA TERITORIJAMA BIVŠIH REPUBLIKA SFRJ

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,
Odredba člana 63. Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
-

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
Obaveza u potpunosti ispunjena

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
-

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Ne postoji veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ne postoje odredbe primarnih izvora prava EU

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ne postoje sekundarni izvori prava EU

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

Ne postoje ostali izvori prava EU

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Ne postoje navedeni razlozi

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Nije potreban rok za usklađivanje

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Ne postoje propisi EU sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne postoji navedeni izvori prava EU

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti?

Polazeći od normativnog sadržaja predmetnog zakona, nije potrebno obaviti konsultacije sa Evropskom komisijom i drugim stručnim telima Evropske unije.